

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Heydər Əliyev və Çingiz Aytmatova həsr olunan sənədli film Kazanda göstərilib

Kazanda keçirilən BRICS sammitinin mədəni proqramına daxil olan milli filmlərin nümayişi çərçivəsində Azərbaycan xalqının Ümmümilli lideri Heydər Əliyev və görkəmli qırğız yazıçısı Çingiz Aytmatova həsr olunmuş "Planetlə dialoq" sənədli filmi nümayiş etdirilib.

Tədbirin təşkilatçıları bildiriblər ki, Rusiya kinorejssoru Qriqori Naxapetovun "ADM-JACK" kinoşirkətinin istehsalı olan sənədli film böyük şəxsiyyətlərin həyat və çoxşaxəli fəaliyyətindən bəhs edir.

"Mir" kinoteatrında nümayişdən əvvəl filmin müəllifi və rejissoru Q.Naxapetovun tamaşaçıların çoxsaylı suallarını cavablandırır. Qeyd edək ki, film Bişkekə yerləşən Türkdillli Dövlətlərin Siyasətə Dəstək Fondunun sifarişli ilə çəkilib.

Azərbaycan və Ermənistan arasında sülhə az qalıb

Saziş üzərində işlərin qısa zamanda yekunlaşdırılması barədə təlimat verilib

Oktyabrın 24-də Rusiya Federasiyasının Kazan şəhərində keçirilən XVI BRICS Sammiti əsnasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan arasında görüş olub.

Görüşdən sonra yayılan məlumatda bildirilir ki, tərəflər ikitərəfli sülh gündəliyinin irəli aparılması, o cümlədən sülh sazişi, sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyası və qarşılıqlı maraqlı digər məsələləri müzakirə ediblər. İki ölkənin xarici işlər nazirlərinə "Sülh və dövlətlərarası münasibətlərin qurulması haqqında Saziş" üzərində işlərin mümkün tez zamanda yekunlaşdırılması və imzalanması üçün ikitərəfli danışıqları davam etdirmək barədə təlimat verilib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin öncəki görüşlərindən fərqli olaraq, budəfəki məlumatda tərəflər arasında xeyli vaxtdır müzakirəsi gedən və rəsmi açıqlamalarda mətninin əksər hissəsinin razılaşdırıldığı bildirilən sülh sazişinin adı da qeyd olunub. Bu isə düşünməyə əsas verir ki, Kazan görüşü prosesdə əhəmiyyətli irəliləyişə zəmin sayıla bilər.

Yeri gəlmişkən, Tataristan paytaxtının Ermənistan-Azərbaycan danışıqları üçün "ev-sahibliyi" yeni deyil.

19 il əvvəl, 27 avqust 2005-ci ildə MDB dövlət başçıları Kazanda keçirilən sammiti çərçivəsində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Ermənistanın o vaxtkı rəhbəri Robert Koçaryanla görüşü olmuşdu. 2011-ci il iyunun 24-də isə Rusiyanın o vaxtkı Prezidenti Dmitri Medvedevin təşəbbüsü ilə Prezident İlham Əliyevin Ermənistan lideri Serj

Sarkisyanla görüşü keçirilmişdi. Hər iki danışıqlar raundu erməni tərəfinin kompromissiz mövqeyi üzündən nəticəsiz qalmışdı. Heç bir güzəştə getməməyin real nəticəsini erməni tərəf 2020-ci ilin bu günlərində gördü.

Güman etmək olar ki, Paşinyan "gözü çıxmış qardaşları"nın aqibətlərindən hər halda ibrət alıb.

25 oktyabr Qubadlı Şəhəri Günüdür

Bir aya yaxındır ki, İkinci Qarabağ müharibəsi davam edir. Bu müharibə xalqımız üçün Vətən müharibəsidir. Biz Vətən torpaqlarını işğalçılardan azad edirik. Bu müddət ərzində şanlı Azərbaycan Ordusu bir çox yaşayış məntəqələrini düşməndən azad edib. Biz döyüş meydanında tarixi ədaləti bərpa edirik. Çünki Qarabağ əzəli, tarixi Azərbaycan torpağıdır. Əsrlər boyu Azərbaycan xalqı bu torpaqlarda yaşayıb, yaradıb, qurub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev 2020-ci il oktyabrın 26-da xalqa müraciətə bu sözlərlə başlamışdı. Dövlət başçısının növbəti tarixi müraciəti 27 il əvvəl Ermənistanın işğal altında saxladığı Qubadlı şəhərinin müzəffər Azərbaycan Ordusu tərəfindən azad olunması ilə bağlı idi.

Qubadlı Vətən müharibəsində Cəbrayıl, Füzuli və Zəngilandan sonra Azərbaycan əsgərinin ayaq basdığı və bayrağımızı ucaldığı 4-cü rayon mərkəzi idi. Bu qalibiyyət Silahlı Qüvvələrimizin Laçın və Şuşa istiqamətlərində irəliləməsi üçün də mühüm zəmin idi. Vətən müharibəsinin 30-cu günü idi. Böyük Zəfərə 14 gün qalmışdı...

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin 31 iyul 2023-cü il tarixində imzaladığı sərəncamla Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş əraziləri üzrə şəhər günləri təsis edilib. Sərəncamla 25 oktyabr Qubadlı Şəhəri Günü kimi təqvimimizə daxil olub.

Bakıda caz havası bitmək üzrədir

XIX Bakı Caz Festivalı çərçivəsində oktyabrın 23-də Azərbaycan Milli Konservatoriyasında Moldovadan olan musiqiçilərin çıxışları təqdim edildi.

Vali Boghean Bandin orijinal improvizasiyaları caz həvəskarlarına, sözün əsl mənasında, böyük bir enerji bəxş etdi. Musiqi qrupunun Balakan cazının, Avropanın etno-Şərq və

klassik elementlərin birləşməsindən ibarət olmaqla hər biri özünəməxsus müasir üslubda maraqlı bir proqramla dinləyicilərin könlünü oxşadı. Musiqiçilərin ifasında səslənən əsərləri birləşmiş xüsusi janr kimi müəyyən etmək çətindir. Bu musiqi buketi müxtəlif hissələr və hər kəsin özünü tapa biləcəyi bir atmosfer yaradır.

Oktyabrın 25-də "Fairmont hotel"də yerləşən Caz-klubda Mədinə Sultan və İtalyan Lusi-Zanchini Masciari triosu çıxış edəcək. İtalyan musiqiçilər "GONE" albomlarında yer alan kompozisiyaları səsləndirəcəklər. İki il əvvəl buraxılmış albom ötən müddətdə musiqisevərlər tərəfindən maraqla qarşılanır.

11 ölkədən ifaçı və kollektivləri bir araya gətirən festival sona yaxınlaşır. Festivalın bağlanış konserti 27 oktyabrda olacaq.

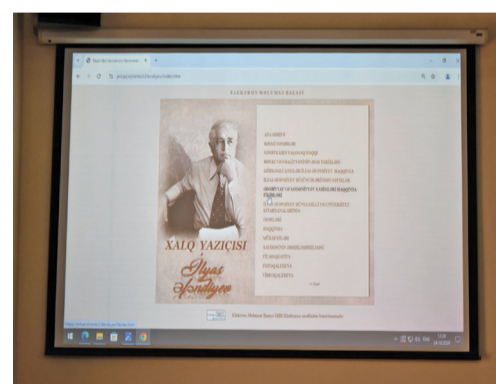
mövzuya dair əlavə səh. 5-də

24-25 oktyabr tarixlərində Bakı Ekspo Mərkəzində Elm və Təhsil Nazirliyinin və COP29 Sədrliyinin dəstəyi, "STEAM Azərbaycan" layihəsinin təşkilatçılığı ilə Beynəlxalq "Yaşıl STEAM Azərbaycan" Festivalı (SAF – 2024) keçirilir.

"İlyas Əfəndiyev ideologiyaya deyil, ədəbiyyata xidmət edib"

Xalq yazıçısının yenidən nəşr olunan bibliografiyasının təqdimatı

"İlyas Əfəndiyev. Bibliografiya" kitabının təkmilləşdirilərək yenidən nəşr edildiyini bildirib.

Mədəniyyət nazirinin müavini Fərid Cəfərov çıxışında bibliografiya kitabının əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirib. Qeyd olunub ki, Mədəniyyət Nazirliyi Milli Kitabxana ilə birgə bir sıra görkəmli yazıçıların, mədəniyyət xadimlərinin bibliografiya kitablarının bu salonda təqdimatlarını keçirib.

Nazir müavini bildirib ki, dövlət başçısı tərəfindən ədəbiyyat və mədəniyyət xadimlərimizə hər zaman böyük qayğı və diqqət göstərilir. İlyas Əfəndiyevin 90 və 100 illik yubileylərinin də dövlət səviyyəsində qeyd olunması bunun bariz nümunəsidir.

Bildirilib ki, İlyas Əfəndiyev yaradıcılığında xalqımızın taleyüklü məsələləri öz əksini tapıb. Onun "Xurşidbanu Nəvəni", "Hökmdar və qızı" kimi əsərləri bu mənada diqqətəlayiq nümunələrdir. Bu əsərlər həm də yazıçının cəsarətinin göstəricisidir.

Fərid Cəfərov bibliografiya kitabının İlyas Əfəndiyevin zəngin ədəbi irsinin təbliğinə qiymətli töhfə olduğunu deyib, nəşrin ərəşəyə gəlməsində zəhmətli keçənlərə təşəkkürünü bildirib.

Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Polad Bülbüloğlu bibliografiya kitablarının xüsusilə tarix üçün çox vacib sənəd və sənədlər topluluğunu deyib. Məclət vəkili müasir Azərbaycan dramaturgiyasının formalaşmasında yazıçının rolunu xüsusi qeyd edərək "İlyas Əfəndiyev teatri" anlayışının meydana gəldiyini, əsərləri əsasən hazırlanan tamaşaların böyük rəğbətə qarşılandığını bildirib.

davamı səh. 2-də

Yaşıl STEAM Azərbaycan Festivalı

Mədəniyyət Nazirliyinin bədii təhsil ocaqları da festivalda iştirak edir

STEAM – elm, texnologiya, mühəndislik, sənət və riyaziyyat (Science, Technology, Engineering, Art, Math) sözlərinin ingiliscə dilində baş hərfləridir və bu fənlərin inteqrasiyalı tədrisini ehtiva edən disiplinlərarası və təbiiqə yanaşmaya əsaslanan təhsil fəlsəfəsidir.

Bu il 4-cü dəfə keçirilən "STEAM Azərbaycan"da ilk də-

fə Mədəniyyət Nazirliyinin bədii təhsil ocaqları da iştirak edir.

Festivalda "H2 Grand Prix PRO", "FlyTech", "CubeSat", "VEX IQ Competition", "VEX Robotics Competition", "VidX", "Engineers of Future", "Green initiatives" və "Green Coding" kateqoriyaları üzrə yarışlar təşkil olunur.

davamı səh. 3-də

Moskvada

"Görüş yeri Bakı"

Moskvanın Şimal İnzibati Dairəsinin Aeroport rayonunda, keçmiş "Bakı" kinoteatrının binasında "Görüş yeri Bakı" regional mərkəzi açılıb.

Bu barədə Rusiya paytaxtının Şəhərsalma siyasəti departamentinin mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Moskva Hökumətinin naziri, Moskva şəhərsalma siyasəti departamentinin rəhbəri Vladislav Ovçinski qeyd edib ki, burada müxtəlif mühazirələr oxunacaq, ustad dərsləri, xoreografiya, vokal, şahmat və digər istiqamətlər üzrə dərslər keçiriləcək.

"Yenilənmiş binanın sahəsi 13 min kvadratmetrdən çoxdur. Mərkəz dördmərtəbəlidir. Noyabrda burada moskvalılar üçün çoxfunksiyalı və mədəni-istirahət mərkəzinin açılması planlaşdırılır, binada onlar müxtəlif mühazirələr, ustad dərsləri, xoreografiya, vokal, şahmat və digər istiqamətlər üzrə dərslərdə iştirak edə biləcəklər", – deyir o bildirib.

Xatırladaq ki, "Bakı" kinoteatrı 1974-cü ildə tikilib. Binanın dizaynında ənənəvi Azərbaycan memarlığının motivlərindən istifadə olunub.

Rusiya mütəxəssisin BXA-da ustad dərsləri

səh. 2

"Musiqi kimliyimiz" də Aşıq Molla Cümə yad olunub

səh. 3

"İncilər" Naxçıvanda azyaşlılardan ibarət ilk rəqs ansamblıdır

səh. 4

İlham Əliyev Tatarıstanın "Dostluq" ordeni ilə təltif olunub

Tatarıstan rəhbəri Azərbaycana
öz istehsalları olan avtomaşın hədiyyə edib

Oktyabrın 23-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Kazanda Rusiya Federasiyası Tatarıstan Respublikasının Rəisi Rüstəm Minnixonov ilə görüşüb.

Dövlətimizin başçısı qarşada torpaqda olmaqdan məmnunluğunu bildirib və Tatarıstan Respublikasına əlamətdar hadisə – BRICS sammitinə ev sahibliyi etməsi münasibətlə təbriklerini çatdırıb: "Bu, Rusiya Federasiyası rəhbərliyinin respublikaya, şəxsən Sizə, Tatarıstan vətəndaşlarına xüsusi münasibətinin təzahürüdür, həmçinin Tatarıstanın Sizin rəhbərliyinizlə nail olduğu potensialın göstəricisidir. Çünki belə bir irimiqyaslı sammitin keçirilməsi, əlbəttə ki, tədbirlərin, dövlət başçılarının ikitərəfli görüşlərinin təşkili üçün resursların, infrastrukturun, o cümlədən mehmanxana şəbəkəsinin olmasını tələb edir".

Prezident qeyd edib ki, Tatarıstan ilə Azərbaycan arasında münasibətlər Rusiya Federasiyasının və Azərbaycanın dövlətlərarası münasibətlərinin mühüm tərkib hissəsidir. İkitərəfli münasibətlərin dinamikası, o cümlədən Tatarıstan-Azərbaycan ikitərəfli formatı çox yaxşıdır.

Rüstəm Minnixonov ötən il Azərbaycana, o cümlədən yəni qurulan Cəbrayıl və Zəngilan rayonlarına səfərinin əhəmiyyəti vurğulanıb.

Görüşdə Prezident İlham Əliyevə Tatarıstanın "Dostluq" ordeni təqdim olunub. Qeyd edilib ki, dövlətimizin başçısı Tatarıstan Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında əməkdaşlığın inkişafına, xalqlar arasında dostluq və qarşılıqlı anlaşmanın möhkəmləndirilməsinə töhfəsinə görə təltif olunur.

Rüstəm Minnixonov həmçinin Tatarıstanda "Sollers" şirkətinin istehsalı olan üç "Sollers Atlant" avtomaşınının Azərbaycan Respublikasına hədiyyə edilməsi haqqında şəhadətnaməni Prezident İlham Əliyevə təqdim edib.

Azərbaycan Prezidenti Rüstəm Minnixonova təşəkkür edərək bildirib ki, Tatarıstan Respublikasının yüksək ordeni ilə təltif olunmaq böyük şərəfdir. O, ölkəmizə edilən hədiyyəyə görə də təşəkkürünü ifadə edərək bu avtomaşınların Tatarıstan rəhbərinin ötən il olduğu bölgələrə – Zəngilana və Cəbrayıla göndəriləcəyini deyib: "Orada onlara çox ehtiyac var".

Qeyd edək ki, "Sollers Atlant" avtomobilləri 2022-ci ildən Tatarıstanın Alabuqa şəhərindəki zavodda istehsal olunur. Avtomobilin həm yük, həm də sərnişindəşımaya modelləri var.

Prezident Türkiyə və Macarıstan rəhbərlərinə məktub göndərib

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 23-də Ankarada baş vermiş terror aktı ilə bağlı Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla başsağlığı məktubu göndərib.

"Türk Aviasiya və Kosmik Sənaye Şirkətində (TUSAŞ) törədilmiş terror aktı nəticəsində insanların həlak olması və xəsarət alması xəbəri bizi olduqca sarsıtdı. Biz bu xain terror aktını şiddətlə qınayırıq, Sizə, həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına, qarşada Türkiyə xalqına şəxsən öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından dərin hüznə başsağlığı verir, yaralananlara şəfa diləyirəm", – deyir məktubda bildirilir.

Prezident İlham Əliyev Macarıstanın milli bayramı münasibətlə bu ölkənin Bas naziri Viktor Orbana təbrik məktubu göndərib.

Məktubda qeyd olunur ki, qarşılıqlı inam və etimada əsaslanan və gündən-günə yeni məzmunla zənginləşən Azərbaycan-Macarıstan münasibətlərinin hazırkı səviyyəsi məmnunluq doğurur. Biz böyük potensiala malik dövlətlərarası əlaqələrimizin bütün sahələrdə genişləndirilməsinə, o cümlədən strateji tərəfdaşlığımızın daha da dərinləşməsinə xüsusi önəm veririk.

"Əminəm ki, Azərbaycan-Macarıstan dostluq münasibətlərinin və strateji tərəfdaşlığının möhkəmləndirilməsi və inkişafı yolunda birgə səylərimizi dövlətlərimizin maraqları və xalqlarımızın mənafeyi naminə həm ikitərəfli qaydada, həm də çoxtərəfli müstəvilərdə, xüsusilə də Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində bundan sonra da ardıcıl şəkildə davam etdirəcəyik", – deyir məktubda vurğulanır.

23 oktyabr Macarıstanda dövlət bayramı – "Macarıstan İnqilabı Günü" kimi qeyd olunur. 23 oktyabr 1956-cı ildə Macarıstanda antitovet xüşişləri başlanıb. SSRİ və "Varşava bloku" ölkələrinin hərbi kontingentinin Budapeştə yeridilməsi ilə bu üsyan yatırılıb.

Rusiyalı mütəxəssisin BXA-da ustad dərsləri

Ural Xoreoqrafiya Kollecinin (Rusiya Federasiyası) müasir rəqs və balet gimnastikası üzrə müəllimi Kseniya Xomutova Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasında (BXA) ustad dərsləri keçib.

Öncə Kseniya Xomutova ilə BXA rəhbərliyinin görüşü olub. Qonağa akademiyanın fəaliyyəti haqqında məlumat verilib, təhsilin pillələri, tədris prosesində tətbiq olunan yeniliklərdən söz

açılıb. Eyni zamanda qonaqla müasir rəqs və balet gimnastikası ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Sonra Kseniya Xomutova tərəfindən BXA-nın tam orta təhsil, orta ixtisas təhsil və bakalavr pillələrinin şagird və tələbələrinə müasir rəqs və balet gimnastikası üzrə ustad dərsləri keçirilib.

Rusiyalı mütəxəssis müasir rəqs, klassik rəqs və balet gimnastikası ilə bağlı fikirlərini bölüşüb, rəqs elementlərinin düzgün icrasına dair tövsiyələr verib.

Azərbaycan Qlobal Cənub və Qlobal Şimal arasında əməkdaşlığa töhfə verir

Prezident BRICS + iclasında ölkəmizin lojistik imkanlarını diqqətə çatdırıb

Xəbər verdiyi kimi, 22-24 oktyabr tarixlərində Rusiya Federasiyasının BRICS təşkilatına sədrliyi çərçivəsində Kazan şəhərində (Tatarıstan) XVI BRICS Sammiti keçirilib. Sammitə BRICS üzvü olmayan, amma bu əməkdaşlıq platformasına qoşulmaq istəyən dövlətlər də dəvət edilib.

Oktyabrın 24-də Kazanda XVI BRICS Sammitinin genişləndirilmiş "Outreach"/"BRICS+" formatının (Outreach – ingiliscə potensial tərəfdaşlarla əlaqələrin qurulması mənasını verir) ilk plenar iclası olub.

"Kazan Expo" Beynəlxalq Sərgi Mərkəzində keçirilən toplantıda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev də iştirak edib.

Əvvəlcə XVI BRICS Sammitinin "Outreach"/"BRICS+" formatı nümayəndə heyətlərinin başçıları birgə foto çəkdirilib.

"BRICS+" formatına qatılan ölkələrin rəhbərləri toplantıda çıxış ediblər.

Toplantıda çıxış edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dəvətə görə Rusiya Prezidenti Vladimir Putinə təşəkkürünü bildirib və Rusiya Federasiyasını BRICS-də uğurlu sədrliyi münasibətlə təbrik edib.

Prezident İlham Əliyev deyib: – Azərbaycan beynəlxalq münasibətlərdə çoxtərəfli prinsipinin fəal tərəfdarıdır, bu, 2020–2023-cü illərdə Qoşulma Hərəkatına sədrlik dövründə bizim tərəfimizdən ayırdığımız böyük addım atıb, beynəlxalq

münasibətlər sistemində öz yerini xeyli möhkəmləndirib. Hərəkətdə uğurlu sədrlik təcrübəsi bu gün bizə Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirənin hazırkı sədrliyi qismində kömək edir.

Öz coğrafi mövqeyindən istifadə edən və müasir infrastruktur yaradan Azərbaycan Avrasiyanın mühüm nəqliyyat və lojistik mərkəzlərindən birinə çevrilib. "Şərq-Qərb" və "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizləri bizim ərazimizdən keçir. Bu nəqliyyat yollarının Azərbaycan ərazisində olan bütün seqmentləri uğurla fəaliyyət göstərir. Hazırkı məqamda ərazimizdən yük axınının kəskin artmasını nəzərə alaraq, biz bu dəhlizlərin ötürücülük imkanlarının artırılmasına əlavə vəsaitlər yatırırıq.

Növbəti ayda Bakı ən böyük beynəlxalq iqlim konfransının – COP29-un keçirilməsi məkanı olacaq. Təqribən 200 ölkənin COP29-un Azərbaycanında keçirilməsinə dair yekdillik qərarı bizim siyasətimizə hörmət və dəstəyə parلاق sübutudur. Biz artıq Qlobal Cənub və Qlobal Şimal

arasında iqlim üzrə əməkdaşlığa töhfə veririk və istər iqlim dəyişikliyi ilə bağlı məsələlərdə, istərsə də global təhlükəsizlik, beynəlxalq hüququn aliliyi, bir-birinin işlərinə qarışmamaq, qarşılıqlı hörmət məsələlərində qarşılıqlı anlaşmaya nail olunmasına səy göstərəcəyik.

Prezident Vladimir Putin deyib:

– Hörmətli cənab Prezident, çox sağ olun. Həqiqətən, Siz tamamilə düzgün qeyd etdiniz ki, Azərbaycanın rolu, xüsusilə lojistik dəhlizlərinin inkişafında çox mühümdür. Eyni zamanda, zənnimcə, Rusiyanın, həmçinin digər BRICS dövlətləri ilə artan əmtəə dövriyyəsinə nəzərə alsaq, Qazaxıstan Prezidentinin indicə dediyi kimi, bu da böyük əhəmiyyətə malikdir.

Qeyd edək ki, BRICS onu təsis edən beş ölkənin – Braziliya, Rusiya, Hindistan, Çin və Cənubi Afrika Respublikasının ingilis dilində baş hərflərinə (Brazil, Russia, India, China, South Africa) uyğun olaraq belə adlandırılıb.

Bu formatın əsası 2006-cı ildə Sankt-Peterburq İqtisadi Forumunda Braziliya, Rusiya, Hindistan və Çin iqtisadiyyat nazirlərinin iştirakı ilə qoyulub. 2009-cu ildə dövlət başçılarının iştirakı ilə ilk sammit keçirilib. 2011-ci ildə Cənubi Afrika Respublikası onlara qoşulub.

Hazırda təşkilatın 11 üzvü var: Braziliya, Rusiya, Hindistan, Çin, Cənubi Afrika Respublikası, Misir, İran, Efiopiya, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Səudiyyə Ərəbistanı, Argentina.

BRICS ötən müddətdə çoxtərəfli siyasətləri əlaqələndirən geosiyasi bloka, həmçinin dünya əhalisinin təxminən yarısını və global iqtisadiyyatın dördübirindən çoxunu təşkil edən nəhəng iqtisadi güc mərkəzinə çevrilib.

Kazan sammiti ərəfəsində bir neçə ölkə, o cümlədən Azərbaycan BRICS formatına üzvlük üçün müraciət edib.

Sammitə ümumilikdə 35 ölkədən və 6 beynəlxalq təşkilatdan nümayəndə heyətləri, o cümlədən 22 dövlət başçısı və BMT-nin baş katibi Antonio Quterreş qatılıblar.

"İlyas Əfəndiyev ideologiyaya deyil, ədəbiyyata xidmət edib"

Elektron məlumat bazası "Rəsmi sənədlər", "Həyat və fəaliyyətinin əsas tarixləri", "Görkəmli şəxslər İlyas Əfəndiyev haqqında", "İlyas Əfəndiyev düşüncələrindən satir-

lər", "İlyas Əfəndiyev dünya milli və universitet kitabxanalarında", "Əsərləri", "Haqqında", "Fotoqalereya", "Videoqalereya" bölmələrindən ibarətdir.

"Milli musiqi irsimizin rəqəmsal dövrdə təbliği"

Milli Kitabxananın direktor müavini
beynəlxalq konqresdə təqdimat edib

Oktyabrın 24-də Minsk şəhərində "Kitabxana mədəniyyət fenomeni kimi" adlı XI Beynəlxalq konqres keçirilib. Ənənəvi tədbir bu il Belarus Respublikasının alman-faşist işğalçılarından azad edilməsinin 80 illiyinə həsr edilib.

Tədbirdə Azərbaycan Milli Kitabxanasının elmi işlər və kitabxana-informasiya xidməti üzrə direktor müavini Ədibə İsmayılova da iştirak edib.

Milli Kitabxanadan verilən məlumata görə, Ədibə İsmayılova "Milli musiqi irsimizin rəqəmsal dövrdə təbliği" mövzusunda məruzə və təqdimatla çıxış edib. O, Milli Kitabxananın arxiv fondunda mühafizə olunan milli musiqimizin qiymətli inciləri, unikal "Səsyazıları fondu", Azərbaycan bəstəkarlarının əlyazmalarının "Qızıl fondu", həmçinin milli musiqi irsimizin mühafizəsi və rəqəmsal dövrdə təbliği istiqamətində keçirilən layihələrdən söz açıb.

Berlinləndə Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində Azərbaycan səfirliyi tərəfindən alman memarlıq mütəxəssisi Hayke Maria Yohenninqin (Heike Maria Johanning) "Bakı memarlıq bələdçisi" kitabının təqdimatı keçirilib.

Alman tədqiqatçıdan "Bakı memarlıq bələdçisi"

Mərasimdə çıxış edən səfir Nesimi Ağayev Şərq ilə Qərbin qovuşduğunda, sivilizasiyaların təmas nöqtəsində yerləşən Bakının coğrafi mövqeyinin onun bənzərsiz memarlıq üslubuna mühüm təsir göstərdiyini vurğulayıb. Diplomata Bakının memarlıq incilərinin yaradılmasına alman memarların da öz töhfələrini verdiklərini xüsusi vurğulayıb. Bu xüsusda 1898-1902-ci illərdə Bakı şəhərinin meri olmuş alman mənşəli memar Nikolaus fon der Nonnenin şəhərin özünəməxsus memarlıq üslubunun formalaşmasında göstərdiyi xidmətlər qeyd edilib.

On il ərzində Bakının memarlıq üslubunu araşdırdığını deyən nəşrin müəllifi Hayke Maria Yohenninq Avropa memarlığının şəhərdəki izləri barədə geniş məruzə edib.

Tədqiqatçı XIX əsrin sonu – XX əsrin əvvəllərində neft bumu dövründə sürətlə inkişaf edən Bakıda tikilən gözəl memarlıq inciləri barədə danışdı. Bu dövrdə "Art Nouveau" memarlıq üslubunun Bakı şəhərində yayıldığı vurğulanıb. H.Yohenninqin ən müxtəlif memarlıq üslublarının özünəməxsus və ağıllı şəkildə birləşdirən Bakının nadir gözəlliyi ilə daim fərqləndiyini bildirib.

Berlinləndəki "DOM" nəşriyyat evi tərəfindən nəfis tərtibatda çap edilən kitabda Bakı şəhərinin memarlığının tarixi, inkişafı, görkəmli memarlıq nümunələri, alman memarlarının töhfələri barədə ətraflı məlumat verilir. Nəşrdə Bakının bənzərsiz memarlıq üslubunun tanınmış nümunələrinin fotoşəkilləri də oxuculara təqdim edilir.

Üç yubilyar "Musiqi aləmində"

Bu il Azərbaycan musiqisinin üç görkəmli sənətkarı, Xalq artistləri – bəstəkarlar Şəfiqə Axundova (1924–2013) və Süleyman Ələsgərov (1924–2000), tarzən Əhsən Dadaşovun (1924–1976) 100 illik yubileyleridir.

Oktyabrın 22-də Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyində "İrsimizin Tədqiqi və Təbliği" İctimai Birliyinin təşkilatçılığı ilə bu yubileylərə həsr olunan "Musiqi aləmində" jurnalının yeni sayının təqdimatı keçirilib.

Muzeyin direktoru Əməkdar mədəniyyət işçisi Alla Bayramova giriş sözüündə hər üç sənətkarın milli musiqi sənəti tariximizdə məxsusi iz qoyduğunu vurğulayıb.

Sonra tədbirin aparıcısı "Musiqi aləmində" jurnalının təsisçisi və redaktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Səadət Təhmiraçzadə nəşrin yubilyarlara həsr olunan nömrəsi, dərc olunan materiallar haqqında məlumat verib.

Tədbirdə Əhsən Dadaşovun qızı, pianoçu Xanım Məhərrəmov, musiqişünas, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Mehpara Rzayeva, Bakı Musiqi Akademiyasının dosenti, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Nuridə İsmayilzadə, S.Ələsgərov adına 1 nömrəli Uşaq incəsənət Məktəbinin direktoru Vaqif Abbasov və digər çıxış edənlər Şəfiqə Axundova, Süleyman Ələsgərov və Əhsən Dadaşovun yaradıcılıq yolu, musiqi mədəniyyətimizin inkişafında, zənginləşməsində əvəzsiz xidmətləri haqqında danışıblar.

Çıxışlar muzeyin arxiv materialları əsasında görkəmli sənətkarlar haqqında hazırlanmış slayd-şou ilə müşayiət olunub.

Bədii hissədə Xalq artisti, müğənni Gülyaz Məmmədova, Əməkdar artist Fəridə Hüseynova (fortepiano), Sunay Hacıyeva (vokal), Əşrəf Bünyadzadə (vokal), Mironof Həsənov (tar), S.Ələsgərov adına 1 nömrəli Uşaq incəsənət məktəbinin müəllim və şagirdləri: Qurban Nəsiri (violin), Aytən Cavadova, Tünzalə Qəhrəmanova (hər ikisi fortepiano), Əli Sərkəri (qarmon) və Mollağa Əliyevin (nağara) ifalarında Şəfiqə Axundovanın, Süleyman Ələsgərovun əsərlərindən ibarət musiqi proqramı təqdim olunub.

Tarixi-mədəni irsin mühafizəsində ekoloji mühitin qorunması

Muzey və mərkəzlərin əməkdaşları üçün trening

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsi və Muzey Sərvətləri və Xatirə Əşyalarının Elmi Bərpə Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə "Tarixi və mədəni irsin mühafizəsində ekoloji mühitin qorunması" mövzusunda trening keçirilib.

21-23 oktyabr tarixlərini əhatə edən trening bu ilin noyabrında Bakıda keçiriləcək BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyası Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) və "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" münasibətilə təşkil olunub. Treningdə baş idarənin tabeliyində olan Heydər Əliyev mərkəzlərinin və muzeylərinin baş fond mühafizəçiləri və elmi işçilər iştirak ediblər.

Tədbirlər 21 və 22 oktyabr tarixlərində Səbail rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemində Mərkəzi Kitabxanasında, oktyabrın 23-də isə Nəriman Nərimanovun Xatirə Muzeyində gerçəkləşib.

Treningdə "Ekoloji dəyişikliklərin muzey mühitinə təsiri", "Muzey uçot sənədlərinin normativ tərtibatı", "Müasir muzeylərdə ekoloji problemlərin araşdırılması", "Keramikə nümunələrinin mühafizə problemləri" və digər mövzularda müzakirələr aparılıb.

nsan heç qəribəmədir. Elə bilir indi uzaq görünən ötən əsrin 50–60-cı illərində yaşayıb, qurub-yaradıb. Amma qəti surətdə qocalıb-qarımayıb. Sadəcə, hansısa zaman dəyişməsində oradan buralara adlayıb. Ya da əksinə, düşünmədən baş götürüb o illərə gedib. Özü də ürəyinin səsinə qulaq asaraq. Həm də "Ürək mahnıları"nın qanadlarında...

Onsuz da "oktyabrın 17-də Heydər Əliyev Sarayında Azərbaycanın görkəmli bəstəkarı, Xalq artisti, Dövlət mükafatı laureatı Tofiq Quliyevin (1917–2000) əsərlərindən ibarət "Ürək mahnıları" adlı konsert proqramı keçiriləcək" xəbərini alandan bütün ruh hallarımıza uyğun nəğmələrin möcüzəvi yaradıcısı ilə sakral aləmdə tamasa hazır idik. Bir yandan da bu payızın notları...

Adama elə gəlirdi ki, xəff payız küləyinin ayaqlarımız altına səxavətlə sərdiyi xəzəllərin xı-xıltısı dilimizdəki Tofiq Quliyev nəğmələrinə "qoşularaq" həzin zümzümə edir.

Həmin axşam əzəmətli sarayın salonuna toplaşan əsasən yaşlı və orta nəsiləndən ibarət musiqişəvərlərin səadəti də bir başqa idi. Onların sırasında mənəm kimi 80-ci illər nəslinin nümayəndələri də ara-sıra gözə dəyirdi. Səliqə ilə darıxmış saçlar, parlaq ziyafət paltarları, əlvan yaylıqlar, şax köynəklər, ütülün kostyumları, köhnə tanışlar kimi nəzakətli bir-birinə baxıb gülümsünən 60-cılar nəsl... Səhnədəki böyük ekranda bu insanları bir araya gətirən təkrarsız Tofiq Quliyevin zala enerji saçan fotosu.

Səhnədə Niyazi adına Dövlət Simfonik Orkestri (dirijor Cavad

Tağızadə), Azərbaycan Televiziyası və Radiosu Səsyazma evinin musiqi kollektivi (konsertmeyster Fəridə Hüseynova) yerini almışdı.

Aparıcı Rahib Azərinin təqdimatında ötən əsrə qayıtmaq, böyük bəstəkarın yetişdiyi dövrə, ömür yoluna, sənət tarixçəsinə nəzər salmaq başqa bir doğmalığ bəxş etdi. Onun da dediyi kimi, bəstəkar Azərbaycan musiqisində lirik mahnıların ən seçkin nümunələrini yaradıb. Tofiq Quliyevin yaradıcılığı heç bir bəstəkarın üslubuna bənzəmir. Sənətkarın Nizaminin sözlərinə yazdığı "Könlüm" və "Sevgilimə", Xaqaninin sözlərinə bəstələdiyi "Bəxtəvər oldum" romansları qəlblərə siqal çəkir. "Sənə də qalmaz", "Qəmgin mahnı",

də hamı kimi mən də bir daha əmin oldum ki, zaman nə qədər sürətlə axsa da, bizlər ruhumuza oxşayan anlarla həmyaşıd. Lap nəğmələri ilə bütün zamanlara meydan oxuyan Tofiq Quliyev kimi.

Axi böyük bir nəsil onun yaradıcılığında bəhrələnib, musiqi zövqü formalaşmış. Tofiq Quliyev yaradıcılığı təbiəti sevməyi, həyatı sevməyi, gözəlliyin qədirciyəmətinə bilməyi, musiqinin səviyyəsinə düzgün təyin etməyi, Vətənə bağlılığı aşılayıb.

Hər çıxışında Tofiq Quliyevə yazdığı "Könlüm" və "Sevgilimə", Xaqaninin sözlərinə bəstələdiyi "Bəxtəvər oldum" romansları qəlblərə siqal çəkir. "Sənə də qalmaz", "Qəmgin mahnı",

Bakı Caz Festivalında Almaniya-Norveç triosunun konserti

Caz təkə musiqi deyil, həm də azadlıq sevgisidir. Material qismində ipəyi seçməyim əbəs yerə deyildi. Caz bizim başəri musiqi ruhumuzun cərəyanıdır. İpək də axır. Onlar birlikdə çox ahəngdar görünür!".

"Simin Tander Trio"nun rəhbəri Simin Tander "ECM Records"da albomları yazılan Əfqanıstan əsilli alman vokalistidir.

O, Avropa cazında yeni səsi təmsil edir və alman cazının yüksələn ulduzu hesab olunur. Vokalçı atasının danışdığı puştu dilində də əsərlər ifa edir.

Almaniyalı sənətçi festivalda iştirakla bağlı təəssüratını belə ifadə edib: "Bu, mənəm Azərbaycanı ikinci səfərimdir. İlk dəfə iki il yarım əvvəl Rain Sultanovun dəvəti ilə burada çıxış etmişəm.

Buraya yenidən qayıtdığım üçün çox şadam. Bakını çox bəyənirəm. Bakı Caz Festivalında ilk dəfə iştirak edirəm. Dəvətə görə Rain Sultanova çox minnətdaram. Bu, gözəl festivaldır, çox yaxşı ab-hava, əla komanda və mükəmməl təşkilatçılıq var. Ötən səfərimdə müasir Azərbaycan musiqisini dinlədim. Avropada da ənənəvi Azərbaycan musiqisini dinləmişəm. Azərbaycanlılar əla musiqiçilərdir. Çox gözəldir ki, belə zəngin mədəniyyətə və yaxşı qorunan ənənələrə malik bir ölkədə müasir musiqinin təqdim olunduğu Bakı Caz Festivalı kimi festivallar keçirilir".

Konsertin sonunda vokalist Azərbaycan dilində "Ay Laçın" mahnısını ifa edib.

Qeyd edək ki, 19-cu Bakı Caz Festivalına 11 ölkədən olan ifaçılar qatılıb. Festival oktyabrın 27-də başa çatacaq.

Azərbaycan Kinematografçılar İttifaqının ənənəyə çevirdiyi film nümayişləri barədə deyib: "Mən bu işə çoxdan başlamışam, bir neçə aydır ki, xüsusilə olaraq caz festivalı üçün əsərlər hazırlamışam. Musiqini çox sevirəm. Caz həmişə yaradıcı peşə sahiblərini ruhlandırır. Planimədə caz triosunu təsvir etmək qərarına gəldim.

Gənc və perspektivli dörd rejissor qısametrajlı bədii filmlərini tamaşaçı müzakirəsinə çıxarmışdılar. Bunlar Azer Quliyevin "İkinci planetin qırmızı rəngi", Daniel Quliyevin "Uzaq", Teymur Qəmbərovun "İki gün", Novruz Hikmətin "Burada hələlik sakitlikdir" filmləri idi. Kinotədqiqi Sevdə Sultanovanın moderatorluğu ilə keçən tədbirdə nümayişlərin ardınca hər film ətrafında müzakirə aparıldı.

Filmlərin yaradıcı heyətləri çəkiliş prosesi, filmlərin ideya və mövzuları barədə tamaşaçılara məlumat verildilər, onları maraqlandıran sualları cavablandırdılar.

Onu da qeyd edim ki, Azer Quliyev və Teymur Qəmbərovun filmləri Mədəniyyət Nazirliyinin 44 günlük Vətən müharibəsi ilə bağlı həyata keçirdiyi "Böyük Qayıdış" layihəsinin qalib işləridir.

"İkinci planetin qırmızı rəngi" filmi döyüş əməliyyatlarını təsvir edir. Biz maddi sıxıntılar içində olan və bu vəziyyətdən də qurtulmaq üçün müharibəyə gedən Musa ilə tanış oluruq. Onun keçmişini və gələcəyini... Sözsüz ki, arzuları var. Amma o, şəhid olur və biz bir gəncin müharibədən öncəki daxili mübarizəsi, sosial sıxıntılarını və onun-

Bir gecədə dörd film

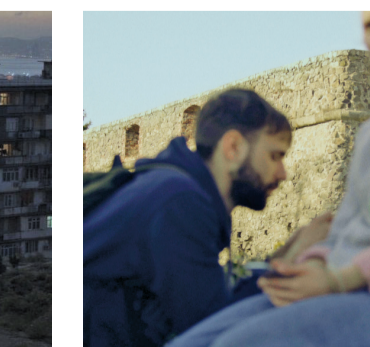
cu monoloqu – ölüm ilə "qələbə"sinə görürük...

"Burada hələlik sakitlikdir" filmi işə gənc cütlüyün müharibəyə münasibəti fonunda savaşıq dəhşətlərini göstərir. Onlar şəhərdə sərhədə yaxın yerdə hotel otağında gecəleyir və bu zaman müharibə haqqında fikirlərini bölüşürlər. Təbii ki, fikir ayrılıqları, mübahisələr, bəşəri mövzular az qala savaşıq bir addımlığında qalan iki insanın düşüncələrinə hakimlik edir.

"İki gün" filmi Bakıda yaşayan kiçik bir ailənin həyatının iki gününü göstərir. Atasının qəfil itməsi və ətrafda baş

verən hadisələr fonunda 22 yaşlı Fira bu vəziyyətdən çıxmağa və anasına kömək etməyə çalışır. Maraqlıdır ki, biz sona qədər Firanın atasının harada olmasını bilmirik. Sözsüz ki, hansısa cinayətə qurban gedə, yaxud da ailə münasibətinin hellini qaçır yoxa çıxmaqda da görə bilərdi. Bütün hallarda biz bir ailənin təmsalında müharibə ilə bağlı məqamları televiziyaadakı xəbərlərdən (fragmental) görürük. Yeni ailənin müharibəyə birbaşa dəxli yoxdur.

Dördüldən ən diqqətçəkən iş "Uzaq" filmi oldu. Daniel Quliyev bu qısametrajlı işində, əslində, bir-birinə doğma

insanların – iki qardaşın soyuqluğunu, etinasızlığını göstərməyə çalışır.

Elnur (Murad Şükürlü) Bakıda tək yaşayır, müalicə alır. Şəhərə iş dalınca gələn qardaşı (Nurlan Rüstəmov) onun yanında məskunlaşır. Onunla müqayisədə böyük qardaşı tamamilə fərqli subyektdir. Bu fərqli xarakterli insanlar bir yerdə yaşamağa başlayır.

Bu qardaşlar arasındakı soyuqluq, fərqlilik, bütün hallarda iki doğma insanın yadlaşma səbəbləri tamaşaçıyı nıgaranlıqda saxlasa da, sonda onların atası həm də bir körpü rolunu oynayır.

Filmin mövzusunun mənəvi-psixoloji baxımdan aydın işlənməsi yaxşı təəssürat yaradır.

"London Film School" yetirməsi olaraq bundan əvvəl operator kimi bir neçə filmi maraqla izlədiyim D.Quliyevin tammətrajlı film rejissoru kimi də özünü sinayacağına inanmaq olar. Bu filmin mükəmməl operator işində və rəng halında Orxan Abbasovun da əməyi böyükdür.

Sonda onu da bildirim ki, AKI-nin nümayiş silsiləsi davam edəcək və hər dəfə müxtəlif mövzular əhatə olunacaq.

H.Nizamiqızı

Yubilyar filmlər

Mərhum rejissor Nicat Feyzullayev (1945–2015) “Küçələrə su səpmişəm” filmi (2004) adındakı lirik-romantik ovqatı qəribə tərzdə doğruldan kifayət qədər ağır mətləbli bir ekran işidir. Bu məqamda belə bir izah da öz yerini tuta bilər: lirik-romantik od mətləbin ağırlığını nisbətən yüngülləşdirmək üçün seçilib. Bu ağırlıq isə heç də yekcins, birtərəfli səciyyə daşmır.

İki əmioğlu Xəlillə Bəhmənin bir-birinə münasibəti son dərəcə istiqanlıdır, daha doğrusu, Xəlil əmisi oğlu Bəhməni o dərəcədə çox istəyir ki, Bəhmənin əlindəki o tüfənginin təsadüfən açılması nəticəsində ölüm hadisəsinin həbs cəzasını çəkməyə belə gedir.

Film-pritça İsi Məlikzadənin (1934–1995) eyniadlı əsəri əsasında (ssenari müəllifləri İsi Məlikzadə və Nicat Feyzullayev) çəkilib.

Xəlil Tibb İnstitutunun tələbəsi əmioğlusu Bəhmənin kəndə gəlməsi münasibətilə uşaqlıq dostu Tağını da dəvət edib kiçik bir məclis qurur. Böyüklərdən gizlin araq da alır. Xəlilin atasının qırxı yenicə çıxıb, ona görə belə bir məclisin vəqə olmasını o, əslində, doğru saymır, böyükələri, kənd camaatının qınağından çəkinir. Amma istəklə əmioğlusunun kəndə keçirəcəyi bir neçə günü xoş ovqatlı etmək istəyi üstün gəlir. Yeyib-içmək məclisindən sonra ova çıxmaq təklifi Xəlilin ürəyincə olmur, çox könülsüz, tüfəngsiz qoşulur əmisi oğlu ilə dostuna.

Hekeyənin bütün kulminasiyası məhz bu epizoddadır – Xəlillə Bəhmən ali məktəbə imtahan verməyə birlikdə getmişdilər, Bəhmən qəbul olub Bakıda qalıb, Xəlil isə kəndə qayıdıb və ailə üzvlərini məyus edib.

Yeri gəlmişkən, orta məktəb məzununun ali məktəbə qəbul olmasını dramatikləşdirmək, bundan son dərəcə pəjmürdə olmaq, həmin gəncə qınavçı münasibəti (bilərdən, yaxud bilməyərək) bürüzə vermək nəticədə faciyyə, bədbəxtliyə yol açan tamamilə yolverilməz bir davranışdır. Belə də olur: Xəlil təsadüfən adam öldürmək üstündə beş illi həbsxanada keçirib azadlığa çıxdıqdan sonra başqa bir rayonda məskunlaşır, ali təhsilli həkim olmaq arzusunun unudub ocaqxanada işləməyə başlayır, ağılkəsəndən sevdidi, gündə iki dəfə evlərinin yanından keçərək “Küçələrə su səpmişəm” mahnısını oxuduğu Sədayi unutmaz qalır... Teybə ilə evlənir.

Bəhmən ehtiyatsızlıq üzündən Tağını öldürdüğü üçün Xəlildən onun əvəzinə həbsə getməyi xahiş edir, çünki onu işiqlə gələcək gözləyir – təhsilini bitirməlidir, həkim fəaliyyətinə başlamalıdır...

“Küçələrə su səpmişəm” – film-pritça

Bu məqamda hadisələrin mərkəzinə eqo adlı məfhum keçir və aşkar olur ki, Bəhməndə eqo ifrat dərəcədədir, Xəlildə isə, ümumiyyətlə, bu hiss yoxdur. Hər iki hal insanın başını bələalara sala-cıq qədər təhlükəlidir. Məsələn, Xəlildə zərrə qədər eqo hissi olsaydı, o, əmioğlusunun kəndə olduğu günlərini xoş ovqatlı etməyin qayğısına qalıb, nəticədə tamamilə günahsız olaraq həbs çəkib şəxsi arzularına, niyyətlərinə “əlvində” demək əvəzinə, artıq tələbə olan Bəhmənlə təhsillə bağlı söhbətlər edərdi, növbəti il üçün hazırladığı qəbul imtahanları fənlərini daha yaxşı mənimsəmək üçün onunla fikir mübadiləsi aparıb, tövsiyələr alardı. Və belə davranış daha normal təsir bağışlayacaqdı, heç bir peşmançılıq, birinin özünü günahkar hiss etmək, digərinin qarşı tərəfdən baş verənlərdən nəticə çıxarmağı gözləmək kimi səssiz faciələr yaşanmayacaqdı...

Kadraxası məqamlar

Film haqqında yazımızın bu hissəsində Bəhmən rolunun ifaçısı Rasim Balayev, Teybə rolunu oynayan Mehriban Zəkini, Bəhmənin gəncliyini canlandıran Elnur Kərimovun, Xəlilin gəncliyini oynamış Amid Qasimovun xatirə və təəssüratı da ola bilər. Amma, təəssüf ki (bizdən əslilə olmayan səbəbdən), olmadı...

Odur ki, əvvəlcə filmin quruluş müəllifi Nicat Feyzullayev oğlu rəssam-dizayner Aqşin Feyzullayevi dinləyək: “Bu filmin ərsəyə gəlməsi çox böyük çətinliklərdən keçdi. Amma çəkilən əziyyətdəydik – Bakıda “Şərq-Qərb” kinofestivalında premyerası oldu, sənət adamları və kinosevərlər tərəfindən çox yaxşı qarşılandı. Belarusda “Listopad” festivalında iştirak etdi.

Atam rəssam əlində böyüdü-yü üçün bu sahədən başı çıxırdı. Ona görə həтта filmin quruluşçu rəssamının babamın tələbəsi, Xalq rəssamı Rafis İsmayılov olmasına baxmayaraq belə, onunla da mübahisələri olurdu. Fuad Poladovun filmdəki gənclik rolunu oynayan aktyoru tapmaq daha asan baş verdi. Rasim Balayev gəncliyini canlandıran aktyoru tapmaq bir az çətin başa gəldi.

Nəhayət, bir gün atam gəlib dedi ki, Akif Rüstəmov bir cavan aktyor tapıb, mənə qane edir, gözümdə duran problem bu idi, bu da həll edilirdi. Ssenarini yazanda Fuad Poladovun Xəlili, Rasim Balayev Bəhməni oynayaacağını özü üçün yəqinləşdirmişdi. Amma bunu onlara bildirmədən ssenarini vermişdi ki, oxuyub özlərini hansı rolda təsəvvür etdiklərini bildirsinsinlər. Rasim Balayev özünü Bəhmən obrazında görmüşdü, Fuad Poladov Xəlil obrazında.

Kürle Arazın birləşdiyi və ayrıldığı yeri göstərmək və bununla da lap kiçik yaşlarından çox mehriban ünsiyyətdə olan iki əmioğlunun yollarının ayrılmasını kino dili ilə çətdirmək üçün vertolyotla çəkilib.

aparılmalı idi. Amma filmə ayrılan büdcə az olduğundan vertolyot çəkilişini ixtisar etmək istəyirdilər. Onda atam dedi ki, onun uçun ayrılmış maşından imtina edir. Beləliklə, çəkiliş üçün ayrılmış maşın əvəzinə vertolyot çəkilişini reallaşdırdı. İndiyə qədər atamın tamam başqa sahələrdə çalışan dostları zəng edib bu filmə baxandan sonra necə təsirəndiklərini deyirlər. Bu o deməkdir ki, film təsir qüvvəsini saxlaya bilir. Atam klassik Azərbaycan mahnılarına köklənmiş silsilə filmlər çəkmək niyyətində idi. “Küçələrə su səpmişəm” filmindən sonra “Əgər qismətim olarsa” filmi çəkmək istəyirdi, ssenarini də yazıb tamamlamışdı, ömür vəfa etmədi...”

Filmin ikinci rejissoru Akif Rüstəmov: “Nicat Feyzullayevlə dost idik. Kinoya ürəkə yanaşan reijissorlardan idi. Sənətə gəldiyi ill vaxtlardan ona dayağ olmuşam. Bu filmə də başqa cür ola bilməzdi. İsi Məlikzadənin bu əsərini ekranlaşdırmaq onun arzusu idi. Film tamaşaçılar tərəfindən ilk gündən sevidi. Çünki rejissorun üyreyinin istisi hər kədrdə duyulur. Bəhmən roluna Rasim Balayev, Xəlil roluna Fuad Poladovun, Teybə roluna Mehriban Zəkini çəkəcəyini Nicat əvvəldən müəyyən etmişdi. Ona görə bu rollara başqa aktyor seçimi olmadı. Bədi şura da bu seçimin təqdirdir etmişdi. Yeri gəlmişkən, Fuad Poladovla Mehriban Zəki üçün Nicat başqa bir mövzuda ayrıca bir ssenari də yazmışdı.

O ssenari məndədir. Adı belədir: “Əgər qismətim olarsa”.

Qayıdaq mövzumuza. Bəhmənə Xəlilin gənclik yaşlarını canlandıran aktyorları seçmək ikinci rejissorun vəzifəsi olduğu üçün axtarırlara başladım. Fotosınaqlardan təxminən 40 nəfər keçdi. Nəhayət, Elnur Kərimovla Amid Qasimovu seçdik. Elnuru bir neçə gün müşahidə edəndən sonra sınaq çəkilişlərinə dəvət etdim. Onun gözələrinin rəngi açığı olduğu üçün linzadan istifadə etməli olduq. Amidi tapmağımıza isə sənət dostum, aktyor və pedaqoq Vidadi Həsənov kömək etdi. Biləndə ki, belə bir gənc aktyor axtarıram dedi ki, gəl, mənə teatr rəhdərini aktyorları da nəzərdən keçir. Mən də orda Amid Qasimovu seçdim. Seçim o qədər uğurlu alınmışdı ki, Amidi kinostudiyada gərdənər Fuad Poladov olduğunu zənn etmişdilər. Bu filmə çəkil-mək o gənc aktyorların yaradıcılıq yoluna böyük işıq saldı...”

Lentə alınan birinci epizod Bəhmənə Xəlilin aynabəndə uzanmış öz ələmlərinə qapıldığını səhnə idi. Xəlilin kəndə seçib-sevdiyi qız üçün oxuduğu “Küçələrə su səpmişəm” mahnısını isə plastinkadan səslənir.

Filmin quruluşçu operatoru Kənan Məmmədov: “Küçələrə su səpmişəm” filmi mənə kino yaradıcılığında xüsusi yer tutur. Rəhmətlik Nicat Feyzullayevlə dostluq edirdik və həmişə mənə deyirdi ki, bir proyektim var, o filmi mütləq sənənlə çəkmək istəyirəm. Nəhayət, 2004-cü ildə həmin ssenarini mənə verdi. Oxudum, çox bəyəndim və çəkilişlərə razılığımı verdim. Ümumiyyətlə, hər filmdə problemlər olur... Bu filmdə də vardı, əsasən maddi problemlər...

Çəkilişləri naturada və dekorasiyada aparırdıq. Ov səhnəsinin finalı Aşğəronda, Masazırda düz gölünün ətrafında çəkildi. İndi bu göl hasarla əhatə olunub. Biz çəkmə zaman sahil ağıappaq duzla dolu idi. Həmin faciəli səhnə bu məkanda çəkilib. Xəlilin iş yeri olan ocaqxana isə Balaxanıda lentə alınıb.

Filmə Azərbaycanın iki böyük aktyoru işıqlar edir – mərhum dostum Fuad Poladov və Rasim Balayev. Onlarla çəkiliş meydançasında işləməkdən böyük zövq alırdım. Mehriban Zəki çox maraqlı bir surət yaratmışdı filmə. Xüsusi-lə gənc aktyorlar haqqında danışmaq istədim. Elnur Kərimov və Amid Qasimov, bizim çox istedadlı aktyorlarımız düzgün oyun ideyasını tapmış və nəticədə ekranda real xarakterlər canlandırmışdılar. Ümumiyyətlə desəm, bu film Azərbaycan kinonun, şübhəsiz, uğurdur və mərhum dostum Nicatin bizə qoyub getdiyi yadıqardır”.

Sözdər...

“Küçələrə su səpmişəm” filmi 2005-ci ildə “Humay” milli mükafatına layiq görüldü. Ekran işinin birinci epizodunda səslənən “Küçələrə su səpmişəm” mahnısını leymotiv kimi film boyu tamaşaçının qulağından əskik olmur. Və son epizodların birində aşkar edirik ki, Xəlil ilk sevgisi Sədayi qətiyyənlə unutmayıb – məskunlaşmış ocaqçı işlədiyi, gözəl ailə qurduğu, bir qız, bir oğul sahibi olduğu kənddə dəvət edilirdi toyda “Küçələrə su səpmişəm” mahnısını sifariş edib rəqs edəcək qədər ilk məhəbbətinə sadıqdır. Xəlil sevməyi də bacaran, yaxşı ailə başçısı, güvənli er olmağın da öhdəsindən gələn, sədaqətli dost və istiqanlı qohumdur. Bu qədər müsbət keyfiyyətlər arasında qərdərində eqosu da olsaydı, nisgillə hissini nə demək olduğunu bil-məzdi... Samirə Behbudzqi

“Mütaliə ruhu”

Kitab illüstrasiyası ənənəsini təbliğ edən müsabiqə

“Yaşıl dünya naminə həmrəylik ill” çərçivəsində kitab mütaliəsinə rəng qatan illüstrasiya ənənəsini unudurmamaq məqsədilə uşaq, yeniyetmə və gənclər arasında “Mütaliə ruhu” adlı respublika yaradıcılıq müsabiqəsi elan olunub.

Müsabiqə Mədəniyyət Nazirliyi, Elm və Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası, “Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti və Xətai Rayon İcra Hakimiyyətinin dəstəyi, Rəssamlar İttifaqı, Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyası və Xətai Sənət Mərkəzinin təşkilatlığı ilə keçirilir.

Xətai Sənət Mərkəzindən bildirilib ki, iştirakçılar uşaq və xalq ədəbiyyatı, müəllif əsərləri, həmçinin təbiət və məişət mövzulu ədəbiyyat nümunələrində bəhs olunan hər hansı bir səhnə və epizodları xarakterizə etdirən illüstrasiya və ya

miniatur təsvirlərlə müsabiqəyə qoşula bilər. Hər müəllif müsabiqəyə 2 əsər göndərə bilər. Münsiflər tərəfindən seçilmiş 100 əsər sərgilənəcək. Sərgidən seçilən ən yaxşı 20 əsər Xətai Sənət Mərkəzinin daimi ekspozisiyasında iki həftə nümayiş olunacaq. Sərgilənən əsərlərin müəlliflərinə sertifikat, fəal məktəblərə təşəkkürnamə təqdim ediləcək. Əsərlər dekabrın 10-dək mutalieruhu@gmail.com ünvanına göndərilməlidir. Əlavə məlumat üçün (051) 310-74-01 vatsap nömrəsinə yazaraq cavab almaq olar.

